

Deixem-nos d'històries: cal eliminar urgentment l'ús de materials fòssils per disposar d'energia!

written by Pep Puig i Boix | 10 d'octubre de 2022

Semblava que ben entrat al segle XX el nostre govern es començava a creure que s'havien de reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle, fruit de la crema de materials fòssils, la 'droga' a la qual la societat industrialista-productivista-consumista es va fer addicta i de la qual n'és ben difícil deshabituat-se'n.

Vegem-ho: 1) el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 16/2017, del 1r d'agost, del canvi climàtic, amb l'objectiu de reduir les emissions; 2) el 14 de maig de 2019, el MHP Quim Torra va comparèixer per manifestar que l'Executiu volia unir-se a les institucions polítiques d'arreu del món que havien declarat formalment una emergència climàtica i ambiental, i això per assolir els objectius en matèria de mitigació establerts a la Llei del canvi climàtic.

I tot plegat, amb l'objectiu de reduir les emissions. Això mateix era el que deia el text del Conveni Marc sobre Canvi Climàtic de les Nacions Unides adoptat a la Conferència de les Nacions Unides sobre Medi Ambient i Desenvolupament, altrament dita Cimera de la Terra, que es va reunir a Río de Janeiro el juny de 1992, fa ja més de 30 anys!

Avui, quan estem acabant la primera quarta part del segle 21, 30 anys després de la Cimera de la Terra, on una pila de països van signar el Conveni Marc sobre Canvi Climàtic, ja no serveix de res anar repetint el mantra de "reduir les emissions", ja que per més que es repeteixi, les emissions no

baixen.

Tampoc serveix de res anar repetint la cançoneta del “net zero” o de la “neutralitat climàtica” per al 2050, que de fa un temps s’ha posat de moda en el món polític i en el món de la burocràcia administrativa. Aquests conceptes no només són insuficients com a objectius per al conjunt de la societat. També es posen per a massa tard, uns 50 anys massa tard. És tant il·lògic com irresponsable exigir neutralitat climàtica amb els actuals 420 ppm de CO₂ a l’atmosfera, o probablement poc menys de 500 ppm el 2050, quan 280 ppm és el nivell estable.

Tothom parla de l’Acord sobre el Clima de París, i tanmateix és igualment clar que no només cap país del món està preparat per assolir els seus objectius en un futur previsible, sinó que l’Acord sobre el Clima de París ja tenia objectius insuficients quan es va fer. Dos graus d’augment, fins i tot 1,5 graus, són palesament massa per a l’estabilitat del món de gel de la Terra, des de l’Àrtic passant pel permafrost fins a Groenlàndia, passant per les glaceres de tot el món fins a l’Antàrtida: tot va començar a fondre’s visiblement amb només mig grau d’augment. Avui, l’escalfament global mitjà en comparació amb l’època preindustrial real de 1750 és molt probable que ja sigui superior als 2 graus. Per passar per alt aquesta incoherència flagrant, els informes oficials ara només fan referència a 1860, 1990 i fins i tot 2006 com a anys de referència.

No només les emissions de CO₂ han augmentat fins avui un 150%, sinó que continuen augmentant excessivament. I les concentracions de metà són ja tres vegades més altes que les que toleraria un clima estable en el temps: més de 1900 ppb en lloc de 600. No obstant això, molts encara defensen el gas natural com a tecnologia pont. Però pont cap a on? El metà és el factor de risc potencial més gran de tots entre els errors en curs.

Encara més subestimat en el debat públic que l'augment de l'excedent de metà atmosfèric és la desoxigenació de l'atmosfera i els oceans, que s'accelera lentament però inevitablement en les condicions actuals. La combustió de materials fòssils és el factor antropogènic més important. Actualment, això allibera tant CO₂ anualment com oxigen atmosfèric (O₂) es destrueix per la combustió i els processos industrials: unes 40 gigatonnes a l'any, ambdues xifres que continuen augmentant a causa de les pràctiques de combustió en curs.

I a casa nostra cap govern s'ha plantejat, ni es planteja, seriosament eliminar les emissions de forma dràstica. Ni tan sols es fa l'esforç de portar al dia el seu escandall, ni tampoc portar el dia els balanços d'energia del país.

El que cal avui és assolir amb molta urgència el nivell d'emissions zero! Això vol dir deixar de cremar d'una vegada tots els materials fòssils, que són la causa principal de les emissions. I fer-ho en tots, sí, TOTS, els sistemes de generació que abasteixen d'energia els serveis que la societat demana i que requereixen disposar d'energia per als usos elèctrics, tèrmics i motrius.

I per fer-ho possible, és necessari cobrir tota la demanda d'energia a partir de formes de generació lliures de carboni fòssil, aprofitant l'energia que està disponible per a la seva captació, transformació i ús, i que no és cap altra que l'energia continguda en els fluxos biosfèrics i litosfèrics, que es manifesten arreu. Hem d'abandonar d'una vegada la cultura del foc i abraçar la cultura dels fluxos, cosa que comporta un canvi radical de paradigma.

La bona notícia és que avui disposem de les tecnologies per fer realitat aquest abandonament. I, a més a més, tenim la possibilitat i l'oportunitat de fer una societat que disposi de l'energia que necessita per dur una vida ben digna, tot generant energia d'una manera més ecològica i molt més

econòmica que no pas cremant.

Des d'EUROSOLAR es proposa:

- 1. La introducció d'un pressupost de defensa climàtica per a l'eliminació ràpida dels combustibles fòssils i el canvi a les renovables.
- 2. Implementació de la diplomàcia d'emergència climàtica i posar fi als conflictes armats en l'interès comú de lluitar per la supervivència contra l'enemic comú: l'escalfament global dels combustibles fòssils.
- 3. La reestructuració amb objectius de les indústries fòssils mitjançant programes de substitució tècnica i eliminació de les subvencions que reben. Immediat desmantellament de les regulacions que bloquegen massivament el desplegament de xarxes per connectar a la xarxa de distribució, renovables i sistemes d'emmagatzematge.
- 4. La substitució de llocs de treball a les indústries fòssils per reformes estructurals prioritzades cap a les indústries renovables.
- 5. La reversió dels objectius d'emissions és la conclusió lògica de la constatació que la neutralitat climàtica per si sola no és suficient i que els anomenats objectius d'emissions zero ja no són suficients.
- 6. La classificació dels materials fòssils com a substàncies letals.
- 7. El biosegrest: la ràpida creació i renaturalització de sòls agrícoles, aiguamolls i boscos sans i climàticament actius.
- 8. El segrest industrial: transformació de la indústria de la construcció i de totes les indústries productives i manufactureres en processos de segrest de carboni, convertint a gran escala el carboni atmosfèric en fusta sostenible, fibra de carboni i altres productes de carboni sòlid, però també la seva fixació a

les roques.

- 9. El ple aprofitament dels impulsos de productivitat i innovació sense precedents per a l'expansió massiva d'oportunitats d'ocupació de qualitat per a tots els nous ciutadans: refugiats climàtics existents i nous.
- 10. Nous mecanismes de finançament que premiïn les inversions a llarg termini com ara la des-fossilització, la reforma agrícola i l'aforestació amb més rendibilitat que les inversions a curt termini.

Davant aquest gran repte, a Catalunya, el present desgovern, en comptes de "posar els ous a la cistella", s'entreté creant una energètica, dita 'pública', quan en realitat és una empresa, que, en cap cas, no serà propietat dels ciutadans, sinó que és propietat de l'administració de l'Estat. Així, no anem pas bé!

Pep Puig i Boix

Vice-president d'EUROSOLAR – *European Association for Renewable Energy*